

До спеціалізованої вченої ради
Д 08.727.02 Дніпровського державного
університету внутрішніх справ
49005, м. Дніпро, просп. Науки, 26

ВІДГУК

офіційного опонента, професора кафедри криміналістики та судової медицини Національної академії внутрішніх справ, доктора юридичних наук, професора Черноус Юлії Миколаївни на дисертацію Приходька Данила Станіславовича на тему: «Використання спеціальних знань під час розслідування привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем», поданої на здобуття на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність

Актуальність теми дисертації обґрунтована тим, що розслідування кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності є надзвичайно актуальним і пов'язано з високим рівнем корупції, недосконалістю законодавства, недостатнім кадровим та ресурсним забезпеченням правоохоронних органів тощо. Наразі, за даними, облікованими Офісом Генерального прокурора, протягом 2019-2024 років зареєстровано кримінальних правопорушень, кваліфікованих за ст. 191 КК України, зокрема, у 2019 р. обліковано – 9074 кримінальних правопорушень, з них: кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру – 3937; з обвинувальним актом – 3262; кримінальні правопорушення, у яких провадження закрито – 1258; кримінальні правопорушення, у яких на кінець звітного періоду рішення не прийнято (про закінчення або зупинення) – 5434. У 2020 р. – 11160, з них: кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру – 5676; з обвинувальним актом – 4623; кримінальні правопорушення, у яких провадження закрито – 1402; кримінальні правопорушення, у яких на кінець звітного періоду рішення не прийнято (про закінчення або зупинення) – 6273. У 2021 р. – 11092, з них: кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру – 6040; з обвинувальним актом – 5164; кримінальні правопорушення, у яких

Дніпровський державний університет внутрішніх справ	
Вхід №	110
14	01 14 25 р.
Основний док.	14
Додаток	

провадження закрито – 1319; кримінальні правопорушення, у яких на кінець звітного періоду рішення не прийнято (про закінчення або зупинення) – 5630. У 2022 р. – 6698, з них: кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру – 3074; з обвинувальним актом – 1903; кримінальні правопорушення, у яких провадження закрито – 570; кримінальні правопорушення, у яких на кінець звітного періоду рішення не прийнято (про закінчення або зупинення) – 4386. У 2023 р. – 9222, з них: кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру – 4171; з обвинувальним актом – 2847; кримінальні правопорушення, у яких провадження закрито – 696; кримінальні правопорушення, у яких на кінець звітного періоду рішення не прийнято (про закінчення або зупинення) – 5974. За період з січня по вересень 2024 року — 6808, з них: кримінальні правопорушення, у яких особам вручено повідомлення про підозру – 3331; з обвинувальним актом – 2481; кримінальні правопорушення, у яких провадження закрито – 290; кримінальні правопорушення, у яких на кінець звітного періоду рішення не прийнято (про закінчення або зупинення) – 4169.

Розслідування кримінальних правопорушень за ознаками ст. 191 КК України є важливим інструментом протидії протиправній діяльності, який дозволяє виконати завдання кримінального провадження, регламентовані КПК України, як захист особи, суспільства та держави від кримінальних правопорушень, охорона прав, свобод та законних інтересів учасників кримінального провадження, а також забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування і судового розгляду з тим, щоб кожний, хто вчинив кримінальне правопорушення, був притягнутий до відповідальності в міру своєї вини. Втім, результати опитування правоохоронців довели, що наведені кримінальні правопорушення досить складні у доказуванні та потребують сучасних наукових розробок за вектором використання спеціальних знань, які повинні суттєво підвищити результативність досудового розслідування.

З впевненістю можна констатувати, що в умовах сьогодення існує потреба у застосуванні комплексного підходу до дослідження спеціальних

знань, їх специфіки відповідно до кримінальних проваджень, кваліфікованих за ст. 191 КК України.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Дисертаційне дослідження виконано відповідно до положень Стратегії національної безпеки України (Указ Президента України від 14.09.2020 № 392/2020), Стратегії боротьби з організованою злочинністю (розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.09.2020 № 1126-р), Стратегії воєнної безпеки України (Указ Президента України від 25.03.2021 № 121/2021), Стратегії кібербезпеки України (Указ Президента України від 14.05.2021 № 447/2021), Національної економічної стратегії на період до 2030 року (постанова Кабінету Міністрів України від 03.03.2021 № 179), Стратегії розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 526-р), Стратегії здійснення цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації системи управління державними фінансами на період до 2025 року та затвердження плану заходів щодо її реалізації (розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.11.2021 № 1467-р), Плану заходів з реалізації Стратегії інформаційної безпеки на період до 2025 року (розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.03.2023 № 272-р), Порядку електронної інформаційної взаємодії Офісу Генерального прокурора та Міністерства внутрішніх справ України (спільний наказ Офісу Генерального прокурора та МВС України від 22.11.2021 № 371/846), тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок Міністерства освіти і науки на 2022-2026 роки (наказ МОН України від 03.02.2022 № 109), тематики наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок на 2020–2024 роки (наказ МВС України від 11.06.2020 № 454), Основних напрямів наукових досліджень Науково-дослідного інституту публічного права на 2021–2025 рр.

Рівень виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Мета дисертаційного дослідження полягає у вирішенні конкретного наукового завдання з розробки теоретичних положень та криміналістичних рекомендацій щодо використання спеціальних знань під час розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

Комплексність мети, її багатоплановість обумовили необхідність вирішення окремих **задач**:

– здійснити криміналістичний аналіз сфери використання спеціальних знань під час розслідування кримінальних правопорушень, кваліфікованих за ст. 191 КК України, та з'ясувати проблеми їх використання;

– охарактеризувати криміналістично вагомі ознаки структурних елементів криміналістичної характеристики привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем;

– розкрити поняття, зміст і форми використання спеціальних знань у досудовому розслідуванні;

– з'ясувати особливості залучення фахівців Держаудитслужби у кримінальному провадженні;

– окреслити напрями залучення спеціалістів під час проведення огляду та обшуку;

– визначити тактичні особливості призначення судових експертиз у кримінальному провадженні;

– конкретизувати особливості призначення та проведення судово-почеркознавчої, судово-економічної та інших судових експертиз;

– узагальнити криміналістичні знання щодо оцінки висновку експерта та окреслити напрями вдосконалення судово-експертної діяльності.

Об'єкт дослідження становлять кримінальні процесуальні відносини, що виникають у процесі використання спеціальних знань під час розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

Предмет дослідження – використання спеціальних знань під час розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом

зловживання службовим становищем.

Досягнення поставленої мети стало можливим завдяки вдало підібраним *методам наукового пізнання* та вмілому їх застосуванню. Базисом їх застосовування є діалектичний метод, який визначає вагомість взаємодії складових будь-якої системи та їх взаємозв'язок для її ефективної діяльності. Порівняльно-правовий метод – для аналізу нормативно-правової бази, що регулює суспільні відносини за ст. 191 КК України, а також залучення обізнаних осіб (спеціаліста, ревізора, експерта) у кримінальному провадженні (підрозділи 1.1, 1.2, 2.1-2.3, 3.1, 3.2). Системно-структурний метод – для з'ясування структури криміналістичної характеристики привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, систематизації способів підготовки, вчинення та приховування протиправних діянь, класифікації форм використання спеціальних знань (розділ 1). Функціональний метод – для визначення перспективних напрямів удосконалення судово-експертної діяльності (підрозділ 3.3), проведення процесуальних дій із залученням обізнаних осіб (підрозділи 2.1-2.2). Статистичний метод – для узагальнення матеріалів судово-слідчої та експертної практики, статистичних даних, результатів опитування респондентів (розділи 1–3). Соціологічний метод – для проведення анкетування (інтерв'ювання) працівників правоохоронних органів та експертних підрозділів (розділи 1–3). Методи формальної логіки – для узагальнення наукових поглядів вітчизняних і зарубіжних учених, аналізу емпіричної інформації, що становить предмет дослідження (розділи 1–3). На основі синтезу сформульовано загальні висновки за темою дослідження (розділи 1–3).

Новизна представлених теоретичних та/або експериментальних результатів проведених здобувачем досліджень.

Наукова новизна одержаних результатів полягає, зокрема в тому, що вперше здійснено криміналістичний аналіз сфери використання спеціальних знань під час розслідування кримінальних правопорушень, кваліфікованих за ст. 191 КК України, сформульовано наукові положення та практичні

рекомендації щодо використання спеціальних знань під час розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, які включають наукові розробки і практичні рекомендації щодо виявлення, фіксації, вилучення та дослідження криміналістично значущої інформації шляхом використання економічних, почеркознавчих, технічних та інших знань обізнаних осіб. Охарактеризовано дослідницьку діяльність спеціаліста в межах використання спеціальних знань під час надання висновків та запропоновано напрями удосконалення їхньої професійної підготовки у зазначеному напрямі.

Запропоновано внести низку змін до КПК України щодо доповнення до ст. 101 КПК України «Висновок експерта» та ст. 102 КК України «Зміст висновку експерта» словами «та спеціаліста» слово «експерта» замінити словами «експерта, спеціаліста»; «експертиза» замінити словами «експертиза, дослідження».

Привертає увагу визначене автором криміналістичне вчення про форми використання спеціальних знань вивчено з точки зору класифікації за різними критеріями: врегульованості законом, регламентації в КПК України, обов'язковості застосування, суб'єктів використання, де акцентовано на особливому значенні залучення фахівців Держаудитслужби в якості спеціалістів та призначенні їй проведенні судових експертиз, зокрема, судово-економічної та почеркознавчої експертизи.

Надано пропозиції щодо напрямів вдосконалення судово-експертної діяльності в кримінальних провадженнях, серед яких: використання сучасного обладнання, методик та методів під час проведення судових експертиз, програмних продуктів під час оформлення висновків експерта, використання можливостей штучного інтелекту тощо.

Науковий інтерес представляють практичні рекомендації стосовно необхідності оновлення термінології у Наказі Головного КРУ, МВС, СБУ, Генеральної прокуратури «Про затвердження порядку взаємодії органів Державної контрольно-ревізійної служби, органів прокуратури, органів

внутрішніх справ, СБУ» від 19.10.2006 № 346/1025/685,53 задля відповідності вимогам сучасності.

Слушними та значущими для використання спеціальних знань під час розслідування кримінальних правопорушень у бюджетній сфері є й інші положення та висновки представленого дисертаційного дослідження.

Наукова обґрунтованість результатів проведених здобувачем досліджень.

Структура дисертації ґрунтується на комплексному підході щодо дослідження використання спеціальних знань при розслідуванні привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.

Робота містить анотацію, перелік умовних позначень, вступ, три розділи, що мають дев'ять підрозділів, висновки, список використаних джерел (193 найменування на 23 сторінках) і вісімнадцять додатків на 36 сторінках. Загальний обсяг дисертації становить 239 сторінок, із них основний текст – 164 сторінки.

У **вступі** обґрунтовується актуальність теми дослідження, визначено її зв'язок з науковими програмами, планами, темами, мету і завдання, об'єкт і предмет, методи дослідження, наукову новизну та практичне значення одержаних результатів, окреслено емпіричну базу дослідження, зазначено відомості про апробацію результатів дослідження та практичне значення його результатів, публікації автора та структуру дисертації (стор. 20-31).

У **1 розділі** дисертації «**Теоретико-правові засади використання спеціальних знань під час розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем**» з'ясовано стан наукової розробленості проблем використання спеціальних знань під час розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, їх прикладне значення на стадії досудового розслідування, а також доведено необхідність їх комплексного дослідження на монографічному рівні. Здійснено аналіз ст. 191 КК України та визначено проблемні питання, які виникають на стадії досудового

розслідування. На підставі ґрунтового аналізу емпіричного матеріалу та наукових здобутків вчених, досліджено окремі структурні елементи криміналістичної характеристики. Зокрема, надано характеристику способів безпосереднього вчинення, приготування та приховування кримінальних правопорушень кваліфікованих за ст. 191 КК України та їх типовим слідам, підведено проміжні висновки до першого розділу.

У 2 розділі дисертації «Використання спеціальних знань під час збирання слідів кримінальних правопорушень, пов'язаних із привласненням, розтратою майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем» розглядається зміст спеціальних знань, форми та суб'єкти їх використання, залучення фахівців Держаудитслужби, а також інших спеціалістів під час проведення обшуку, огляду документів. Уточнено понятійні категорії спеціальних знань, визначено їх найбільш вагомі форми у кримінальних провадженнях за фактами привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем, а саме: залучення спеціаліста для проведення процесуальних дій, залучення судового експерта для проведення судової експертизи, довідково-облікова допомога, консультації, відомчі перевірки.

У 3 розділі дисертації «Використання судових експертиз під час розслідування привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем» розглянуто стадії підготовки, безпосереднього проведення та формування результатів проведених судових експертиз, особливості призначення і проведення судово-почеркознавчої, судово-економічної та інших судових експертиз, які мають вагоме значення і є типовими для доказування фактів привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Проаналізовано роль висновку експерта при розслідуванні кримінальних правопорушень, кваліфікованих за ст. 191 КК України, та необхідність подальшого розвитку спеціальних знань в умовах сьогодення. Привернуто увагу до отримання вітчизняними експертними установами міжнародної

акредитації задля відповідності всім вимогам для надання експертних послуг міжнародного рівня.

Отже, виходячи з аналізу основної частини дисертації, можемо дійти висновку, що мета дисертаційної роботи в ході виконання дослідження була досягнута, а дисертація є завершеною науковою кваліфікаційною працею. Матеріали дисертації достатньо відображені в наукових публікаціях автора. Дисертація підготовлена державною мовою, до її оформлення принципових зауважень у офіційного опонента немає.

Висновки повністю відповідають отриманим результатам, завданням та меті дисертаційного дослідження.

Список використаних джерел складається з 193 посилань на реферовані джерела в вітчизняних і міжнародних виданнях, наукові огляди. При написанні роботи здобувач опрацював достатній масив джерел, що охоплює як законодавчі акти, так і наукові публікації. Особливо імponує використання джерел іноземною мовою.

Наукові положення, висновки і рекомендації, сформульовані дисертантом, у своїй більшості є переконливими. При їх обґрунтуванні дисертантом використано не лише правові та наукові джерела, а й емпіричні матеріали.

Наукова обґрунтованість результатів проведених здобувачем досліджень забезпечується різноманітністю опрацьованої джерельної бази, емпіричною базою, веденням коректної полеміки, використанням вдало підібраних методів пізнання, логікою викладення матеріалу, яка дозволила автору виконати поставлені завдання.

Нормативну основу дослідження становлять Конституція України, Кримінальний кодекс України та інші закони України та окремих зарубіжних держав, а також підзаконні нормативно-правові акти України.

Емпіричну основу дослідження становлять згруповані відомості Єдиного звіту про вчинені кримінальні правопорушення Офісу Генерального прокурора України за період 2017-2024 рр., результати опрацювання судово-слідчої та експертної практики протягом 2015-2024 рр. згруповані матеріали

понад 238 кримінальних проваджень і судових рішень за фактами привласнення, розтрата майна або заволодінням ним шляхом зловживання службовим становищем у всіх регіонах України за період 2017-2024 рр.; 150 висновків судових експертів; зведені результати анкетування 187 слідчих, 83 працівників органів прокуратури, 78 працівників оперативних підрозділів, 115 осіб, які володіють спеціальними знаннями. Під час дослідження використано власний досвід роботи у підрозділах Національної поліції України.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що викладені й аргументовані в дисертації теоретичні положення, висновки та практичні рекомендації впроваджені та використовуються у:

– *законотворчій діяльності* – для удосконалення законодавства щодо запобігання кримінальним правопорушенням у сфері службової діяльності сформульовано низку пропозицій щодо внесення змін і доповнень до чинного Кримінального процесуального кодексу України;

– *правозастосовній діяльності* – для вдосконалення діяльності органів досудового розслідування, оперативних та експертних підрозділів Національної поліції (акти впровадження Управління стратегічних розслідувань в Дніпропетровській області ДСР Національної поліції України від 13 березня 2023 р., Дніпропетровського НДЕКЦ МВС від 24 листопада 2023 р.).

– *науковій діяльності* – для удосконалення методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень проти власності (акти впровадження Харківського національного університету внутрішніх справ від 21 грудня 2023 р., Національної академії внутрішніх справ від 27 грудня 2023 р., Дніпровського державного університету внутрішніх справ від 12 червня 2024 р.);

– *освітньому процесі* – при викладанні навчальних дисциплін «Організація розслідування кримінальних правопорушень», «Криміналістика», «Кримінальний процес», «Оперативно-розшукова діяльність», «Кримінологія», а також підготовці монографій, підручників і навчальних посібників (акти впровадження ПрАТ «Вищий навчальний заклад

«Міжрегіональна Академія управління персоналом» від 30 листопада 2023 р., Інституту права та суспільних відносин «Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна» від 11 червня 2024 р.).

Оформлення дисертації. За результатами вивчення дисертації та наукових публікацій Приходька Данила Станіславовича, зарахованих за темою дисертації, можна стверджувати, що наукова праця оформлена згідно з нормативними вимогами, передбаченими для такого виду робіт, написана державною мовою з дотриманням наукового стилю. Положення, висновки та пропозиції, що містяться у науковій праці, в цілому характеризуються аргументованістю і послідовністю. У роботі не виявлено ознак академічного плагіату, фабрикації чи фальсифікацій. Висновки до розділів та загальні висновки відповідають сутності розглянутих питань і відзначаються чіткістю викладених думок.

Повнота викладу в наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Основні теоретичні положення й висновки дисертації оприлюднено на міжнародних науково-практичних конференціях: «Міжнародна та національна безпека: теоретичні і прикладні аспекти» (м. Дніпро, 2019 р.), «Взаємодія публічного та приватного права: сучасні проблеми та виклики» (м. Київ, 2022 р.), «Інноваційні підходи до реформування сучасного законодавства» (м. Київ, 2023 р.) та відображено у восьми наукових публікаціях, з яких чотири статті – у виданнях, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, одна – у закордонному юридичному виданні, три – у збірниках тез наукових доповідей, оприлюднених на міжнародних науково-практичних конференціях. Тому, можемо констатувати, що Данило Станіславович сумлінно підійшов до виконання основних вимог, а основні положення дисертації в повній мірі розкриті у представлених публікаціях.

Дисертація становить самостійне дослідження, усі сформульовані в дисертації положення та висновки є результатом особистих досліджень автора.

Зауваження щодо оформлення та змісту дисертації, запитання до здобувача. При достатньо високому науковому рівні рецензованої роботи вважаємо доречним звернути увагу на наявність у дисертації дискусійних чи таких, що потребують додаткової аргументації положень, які потребують уточнення чи пояснення та можуть бути предметом обговорення під час публічного захисту.

1. Так, у підрозділі 3.2 «Особливості призначення і проведення судово-почеркознавчої, судово-економічної та інших судових експертиз» розглянуто окремі судові експертизи, які мають вагоме значення і є типовими для доказування фактів привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем. Висвітлено особливості підготовки і проведення судових експертиз, привернуто увагу до якості збору порівняльного матеріалу для судових експертиз. Втім, поза увагою автора залишились слідчі помилки, що призводять до визнання експертних висновків неналежними і недопустимими доказами.

2. У підрозділі 2.1 «Поняття, зміст і форми використання спеціальних знань» автором визначено понятійний апарат інституту спеціальних знань, охарактеризовано форми їх використання під час досудового розслідування кримінальних проваджень за фактами привласнення, розтрати майна або заволодінням ним шляхом зловживання службовим становищем. Проте, дисертант оминає увагою висвітлення дискусійного в науковому колі питання співвідношення таких важливих термінів, як «знання», «уміння» та «навички».

3. Під час узагальнення емпіричної бази дисертації здобувач зазначає про опрацювання згрупованих відомостей Єдиного звіту про вчинені кримінальні правопорушення Офісу Генерального прокурора за період 2017-2024 рр., результати опрацювання судово-слідчої та експертної практики протягом 2015-2024 рр. згруповані матеріали понад 238 кримінальних проваджень і судових рішень за фактами привласнення, розтрати майна або заволодінням ним шляхом зловживання службовим становищем у всіх регіонах України за період 2017-2024 рр.; 150 висновків судових експертів; зведені результати анкетування 187 слідчих, 83 працівників органів

прокуратури, 78 працівників оперативних підрозділів, 115 осіб, які володіють спеціальними знаннями. Проте, деталізація наведених даних, тобто виокремлення показників за підслідністю, регіонами дослідження тощо, значно підвищила б репрезентативність сформованих висновків та розширила зведені дані у додатках.

4. На нашу думку, у висновках дисертації не знайшло достатнього відображення питання щодо використання сучасних науково-технічних засобів та інноваційних технологій, які пропонується використовувати під час проведення слідчих (розшукових) дій.

Втім, наведені зауваження здебільшого мають дискусійний характер, підкреслюють актуальність досліджуваної проблематики і не знижують загальну позитивну оцінку дисертації.

Висновок про відповідність дисертації встановленим вимогам.

Дисертація є завершеним науковим дослідженням, оформленим відповідно до встановлених вимог. Результати дослідження мають як теоретичне так і практичне значення, можуть бути використані у подальших наукових дослідженнях, навчальному процесі, а також безпосередньо у практичній діяльності правоохоронних органів. Викладене дає підстави для висновку про те, що дисертація Приходька Данила Станіславовича на тему: «Використання спеціальних знань під час розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем» має теоретичну і практичну значущість, відрізняється науковою новизною, виконана на належному науковому рівні, є самостійним, завершеним кваліфікаційним монографічним дослідженням, в якому містяться наукові положення та науково-обґрунтовані результати, що розв'язують важливу наукову проблему.

Викладене дозволяє зробити загальний висновок, що дисертаційне дослідження **Приходька Данила Станіславовича «Використання спеціальних знань під час розслідування привласнення, розтрата майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем» є кваліфікаційною науковою працею, виконаною особисто здобувачем, вирішує**

важливе наукове завдання, є актуальним, завершеним, таким, що має теоретичну й практичну значущість та відрізняється науковою новизною. Таким чином, дисертаційне дослідження відповідає вимогам пунктів 9, 11, 12, 13 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 № 567, а його автор заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.09 – кримінальний процес та криміналістика; судова експертиза; оперативно-розшукова діяльність.

ОФІЦІЙНИЙ ОПОНЕНТ:

**Професор кафедри криміналістики та судової медицини
Національної академії внутрішніх справ
доктор юридичних наук,
професор**

Юлія ЧОРНОУС